

Gilze en Rijen, november 2025

Monument onthuld en boek gepresenteerd

Onder grote belangstelling heeft burgemeester Derk Alsema samen met vier nabestaanden het nieuwe oorlogsmonument onthuld op het kerkhof in Gilze. Dat gebeurde op de 27^e oktober, de dag dat in 1944 de bevrijding van Gilze en Rijen begon. Het monument, een ontwerp van Carla van den Ouweland, brengt voor het eerst de 88 namen van alle oorlogsslachtoffers uit Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot samen. Op initiatief van en in samenwerking met de heemkring heeft de gemeente dit gedenkteken mogelijk gemaakt.

Na deze officiële onthulling vond in een goed gevulde zaal van De Schakel de presentatie plaats van de nieuwe heemkringuitgave 'Wat is een oorlog wreed en hard', een boek met alle verhalen van de 88 oorlogsslachtoffers uit de vier dorpen.

Na een korte toespraak van Kees van der Heijden, die samen met Mirjam Heijs, Mariëlle van Hezewijk en Nel de Wit het boek geschreven heeft, kregen burgemeester Alsema en cultuurwethouder Mariëlle Doremalen het eerste exemplaar uitgereikt. De burgemeester sprak zijn waardering uit voor het initiatief van de schrijversgroep en benadrukte het belang van het vastleggen en blijven vertellen van deze indrukwekkende verhalen. Voor een foto-impressie kijk dan op onze website bij ['Nieuws'](#).

'Wat is een oorlog wreed en hard'

'Wat is een oorlog wreed en hard' vertelt de verhalen van de inwoners uit de gemeente die in de Tweede Wereldoorlog het leven lieten. Achtentachtig inwoners, variërend in leeftijd van drie maanden tot 69 jaar. Een droeve optelsom van mensen die door gruwelijke oorlogshandelingen om het leven kwamen. Wie waren zij? Onder welke omstandigheden overleden zij?

Dit 121 pagina's tellende boek met hardcover is te koop voor € 12,50 bij Bruna in Rijen en bij Thuis bij Hapers in Gilze. Ook via onze webshop kan het boek worden gekocht. <https://www.heemkringmolenheide.nl/webshop>. De verkoopprijs wordt hier wel verhoogd met verzendkosten. Voor inwoners van de gemeente Gilze en Rijen rekenen we geen verzendkosten. Onze vrijwilligers bezorgen het boek aan huis.

Stamboomonderzoek

Op maandagavond **8 december 2025** houden we weer een 'stamboomcafé' in 't Oude Raadhuis aan de Nieuwstraat 22 in Gilze. Van 19.00 tot 21.00 uur ben je welkom.

Tentoonstelling 'Bevrijding en wederopbouw'

Agrarische sector kreeg voorrang

'Bevrijding en wederopbouw' heet de huidige tentoonstelling van historische vereniging Heemkring Molenheide. Zondag **7 december** van 13.30 - 16.30 uur is deze expositie nog een keer te bezichtigen in het heemerf in Gilze. Wat er zoal te zien is?

Tijdens het laatste jaar van de oorlog en direct na de oorlog was er een groot tekort aan voedsel. Denk aan de hongerwinter 1944-1945. Daarom kreeg bij de wederopbouw de agrarische sector voorrang om zo de voedselproductie weer zo snel mogelijk op gang te brengen.

Herstel

Tijdens de geallieerde opmars in het najaar van 1944 werd vooral in het zuiden van Nederland veel schade aangericht. Zo werden er in Nederland 2.700 boerderijen verwoest, 1.700 zwaar beschadigd en 12.000 licht beschadigd. De wens om na de bevrijding zo snel mogelijk alles te herstellen kon door een gebrek aan materialen maar voor een deel vervuld worden. In 1947 werd op Nerhoven bij Gilze deze wederopbouwboerderij (zie foto) direct na de oorlog nieuw gebouwd. De boerderij werd in gebruik genomen door de familie Simon de Groot - Aarts. Hun oorspronkelijke boerderij (op een andere plek op Nerhoven) was geïmplodeerd toen de terugtrekkende Duitsers hun munitievoorraden op het vliegveld opbliezen.

Wederopbouwboerderij 1947; nu Hultenseweg 8

Oorlogsslachtoffers en hun verhalen

In deze tentoonstelling is in een apart hoekje ook ruimte gemaakt voor herinneringen aan de 88 oorlogsslachtoffers uit Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot. Met onder andere een groot paneel met foto's van de slachtoffers. Resultaat van het heemkringproject 'Geef elk oorlogsslachtoffer een gezicht'.

Cursus genealogie/stamboomonderzoek

De eerste cursus genealogie/stamboomonderzoek en Aldfaer is begonnen. Hier is veel voorbereiding aan vooraf gegaan. We horen van de cursisten dat ze veel leren, wat ook de bedoeling is natuurlijk. Doordat zich al voldoende mensen hebben aangemeld, kan de tweede cursus ook van start gaan. Mocht je ook nog mee willen doen en ben je enthousiast geraakt, dan mag je je uiteraard nog steeds aanmelden via Info@heemkringmolenheide.nl

Bij voldoende aanmeldingen gaan we gewoon door met weer een volgende groep.

Infobord in Hulten

Oude kasseien gevonden bij aanleg nieuw tracé N282

Bij de herinrichting van de vroegere Rijksweg N282 tussen Breda en Tilburg in 2024 werden ter hoogte van Hulten restanten van een oude weg gevonden. Er kwamen kasseien onder het moderne asfalt vandaan, die daar tussen 1822 en 1825 zijn gelegd bij de aanleg van de 'Grooten weg der eerste klasse no 8'. Wij hebben in samenwerking met de gemeente Gilze en Rijen en de Provincie op die plek een infobordje geplaatst met informatie en een verwijzing naar onze website waar meer informatie te vinden is over de weg. Klik [hier](#) voor meer informatie

Lezing Tradities en rituelen

Eieren kleuren met Pasen, oliebolletjes eten met Oud en Nieuw, kaarsjes uitblazen op de verjaardagstaart. Het zijn tradities en rituelen die een bijzondere geschiedenis hebben. Tradities en rituelen worden van generatie op generatie doorgegeven. Soms zijn ze al heel oud, zoals het schoen zetten op Sinterklaasavond.

Iedereen heeft tradities en rituelen, alleen denk je daar meestal niet bij na. Bij het eten van stampot en erwtensoep ben je je waarschijnlijk niet bewust dat je met een hele oude traditie bezig bent. Tradities hebben ook alles te maken met identiteit. Toen koningin Maxima enkele jaren geleden zei: 'Dé Nederlander bestaat niet', viel heel Nederland over haar heen. Als je toeristen in het buitenland ziet met een pak hagelslag, dan weet je dat het Nederlanders zijn. Brabant staat bekend om de worstenbroodjes. In de lezing vertelt Ineke Strouken wat tradities en rituelen zijn en hoe je ze kunt herkennen. Maar vooral vertelt ze veel over de historische achtergronden van bekende tradities, bijvoorbeeld over de traditie om op een beschuit met muisjes te trakteren als er een kindje geboren is.

Ineke Strouken was directeur van het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland en hoofdredacteur van het tijdschrift Traditie. Van haar hand zijn onder andere de boeken 'Wat vieren wij' en 'Tradities in Brabant' verschenen. Haar passie is om te vertellen waar onze tradities en rituelen vandaan komen.

De lezing wordt op woensdagavond **17 december 2025** gehouden. Aanvang 19.30 uur in ons heemgebouw Nieuwstraat 22 in Gilze. Deze lezing is toegankelijk voor leden van onze heemkring.

Nieuwe leden

Mevr. L. van Hoek, Gilze

Hr. A. van der Klaauw, Breda

Overleden

Hr. W. v.d. Ouweland, Gilze

Algemene Ledenvergadering

Noteer de datum: 27 januari 2026, 19.30 uur, heemgebouw, Nieuwstraat 22, Gilze

ONZE BANK OOK VAN
 HEEMKRING
MOLENHEIDE

Bedankt voor jouw stem

BEKIJK DE UITSLAG RABO CLUBSUPPORT
IN DE RABO APP

de coöperatieve
Rabobank

Dit jaar een geweldige
bijdrage van € 361,70.

Werf een nieuw lid!

Doe je ook mee aan deze ledenwerfactie?

Door een nieuw lid te werven mag je een boek kiezen uit onderstaande lijst met boeken die wij als heemkring in onze webshop hebben staan. Ook het nieuwe lid mag een keuze maken uit de lijst.

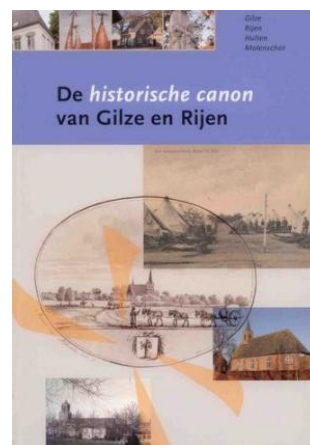
Hoe werkt het? Ga naar onze website www.heemkringmolenheide.nl dan naar de rubriek 'wie zijn wij' verder naar 'lid worden'.

Vul de naam van het nieuwe lid in. In het blok 'opmerkingen' dan jouw naam en adres. Ook in dit blok de beide artikelnummers van de boeken die gekozen worden.

Je kunt ook via deze weblink direct naar het aanmeldformulier: <https://www.heemkringmolenheide.nl/leden/lid-worden>

Kies uit de volgende lijst met boeken. Deze boeken zijn te zien in onze webshop

<https://www.heemkringmolenheide.nl/webshop>

Titel van het boek	Artikelnummer
'In de greep van de meedogenloze'	B17
Steunt de uitgeslotenen	B33
'Bedankt voor de vrijheid die jullie bevochten'	B32
Verdwenen tentenstad op de hei	B30
Over de kiesdrempel	B28
'De geur van tannine'	B29
Een andere geschiedenis van Gilze en Rijen	B02
De historische canon van Gilze en Rijen	B18
Twee honderd jaar Koninklijke harmonie Sint Cecilia	B14
Gregorius Schrauwen, schoolmeester	B05
Wanneer klank en maat de toon zetten	B10
Bundel van 10 kwartaalbladen De Mulder	Mulders
Jaaroverzicht tweehonderd jarig bestaan	B27

Wie heeft er schoolmaterialen van vroeger?

De tentoonstellingscommissie is op zoek naar voorwerpen en materialen die gebruikt zijn in het onderwijs. Ook verhalen van vroeger en anekdotes zijn van harte welkom. Zowel lagere school als middelbaar onderwijs. We willen deze lenen en/of gebruiken voor onze volgende tentoonstelling. Die gaat over de geschiedenis van de scholen in onze gemeente. Te denken valt aan meubilair, schoolinrichting, schoolboeken, schoolwerk, platen, prenten, illustraties, leermiddelen, leermethoden, getuigschriften, rapporten, et cetera.

Heb je dit soort dingen in je bezit en ben je bereid die beschikbaar te stellen voor de volgende tentoonstelling van de heemkundekring? Of ken je iemand die dit soort materialen of verhalen heeft en ze wellicht beschikbaar wil stellen? Laat het dan weten door een mail te sturen naar info@heemkringmolenheide.nl. Je kunt ook contact opnemen met één van de leden van de tentoonstellingscommissie:

Connie Hartog (06-26932708), Ingrid Clemens (06-22223900), Ad Jonkers (06-49692695), Wim Avontuur (06-83186632), Cees Voermans (06-44316484) of Peter de Groot (06-53840442).

De tentoonstelling Bevrijding en Wederopbouw is nog te bezoeken op **zondagmiddagen 7 december en 4 januari 2026** voor de laatste keer. Daarna wordt deze tentoonstelling afgebroken en starten we met de opbouw van de nieuwe tentoonstelling over scholen in de gemeente Gilze en Rijen.

Markante mens Arnold Verster ook in weekblad gezien?

‘Markante mensen uit Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot’ heet onze nieuwe rubriek in het weekblad. Iedere maand haalt het wikischrijversteam in deze rubriek een markante persoon uit onze gemeente voor het voetlicht. Om langzaam de verhalen achter inmiddels overleden dorpsgenoten vast te leggen. En tegelijkertijd recht te doen aan mensen die bijzonder waren op wat voor manier dan ook.

In oktober was dat Arnold Verster, één van de vele looiers in Gilze die tijdens de eerste helft van de twintigste eeuw betrokken was bij de grote ontwikkelingen in die periode: de overgang van de ambachtelijke naar de industriële looierij en uiteindelijk het einde van deze industrie in de gemeente. Hij was een kind van wat we nu ook wel het ‘Rijke Roomse Leven’ noemen en leefde daar ook naar. Hij voelde zich verantwoordelijk voor de verbetering van de leefomstandigheden van zijn dorpsgenoten: van Luchtbeschermingsdienst tot Wit-Gele Kruis, van Katholieke Actie tot gemeenteraad was hij actief.

Het hele verhaal van Arnold Verster vind je ook op de Wiki Gilze en Rijen.

Ga naar [https://wikimiddenbrabant.nl/Portaal:Gilze en Rijen](https://wikimiddenbrabant.nl/Portaal:Gilze_en_Rijen) en klik door naar de categorie Personen uit Gilze en Rijen. Het is sowieso de moeite waard om daar af en toe eens te kijken. En dan niet alleen naar deze categorie ‘in de groei’, er is al zoveel meer aan informatie over onze dorpen te vinden.

En weet je iemand waarvan je zegt, die hoort ook een plaatsje in deze rubriek te krijgen? Neem contact op via info@heemkringmolenheide.nl en vermeld daarbij Schrijversteam Wiki Gilze en Rijen / markante personen. Namen, verhalen, foto's of aanvullingen, wij zijn overal blij mee. Eenmaal beschreven, krijgen al die opmerkelijke dorpsgenoten een pagina op [https://wikimiddenbrabant.nl/Portaal:Gilze en Rijen](https://wikimiddenbrabant.nl/Portaal:Gilze_en_Rijen).

Digitaliseren van 8 mm films en super 8 films

Heemkring Molenheide kan voor haar leden 8 mm films en super 8 films digitaliseren. Aan deze mogelijkheid zijn wel een aantal voorwaarden verbonden. Het gaat ons vooral om historische beelden van straatgezichten en belangrijke culturele gebeurtenissen in onze gemeente. Wij willen deze beelden in de toekomst eventueel gebruiken voor historische compilaties. Je krijgt uiteraard de film terug plus het gedigitaliseerde bestand. Deze service is gratis!

Voor meer informatie bel of mail Bert Huisman (06-23494085) of mail: bchuisman@planet.nl